



Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.III.576/2020/6.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke

Dr. Repkényi Zsuzsanna előadó bíró

Dr. Bartkó Levente, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2020. december 14.

Az ügy tárgya: testi sértés büntette

Terhelt(ek):

Első fok: Szigetszentmiklósi Járásbíróság, 1.B.63/2017/33., ítélet, tárgyalás,

2019. január 9.

Másodfok: Budapest Környéki Törvényszék, 5.Bf.178/2019/8., ítélet, nyilvános ülés, 2019. szeptember 25.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a testi sértés büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szigetszentmiklósi Járásbíróság 1.B.63/2017/33. számú, illetőleg a Budapest Környéki Törvényszék 5.Bf.178/2019/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Szigetszentmiklósi Járásbíróság a 2019. január 9. napján kihirdetett 1.B.63/2017/33. számú ítéletével a terheltet testi sértés büntette [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] miatt 1 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte, a szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett az egyéb járulékos kérdésekről.

[2] Kétirányú fellebbezés alapján eljárva a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2019. szeptember 25. napján meghozott 5.Bf.178/2019/8. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta. A terhelt terhére a súlyos testi sértés büntetteként értékelt cselekményt a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés alapján a (6) bekezdés d) pontja szerint minősülő testi sértés büntettének minősítette. A törvényszék a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 2 évre, a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét 3 évre súlyosította. A szabadságvesztés próbaidejének tartamára elrendelte a terhelt pártfogó felügyeletét.

[3] Az eljárt bíróság által megállapított tényállás lényege a következő.

[4] A terhelt, a terhelt édesanyja és a sértett között haragos viszony állt fenn. A sértett a kerékpárjával közlekedett, és a terhelt otthona elé érve a terhelt édesanyjával és szomszédjával vita, majd szóváltás alakult ki, ezt követően a kerékpárjával tovább haladt.

A terhelt édesanyja a konfliktusról beszámolt fiának, aki ennek okán felindult állapotba került.

Amikor a sértett a kerékpárjával visszafelé közlekedett, a terhelt utána szólt, melyre a sértett visszafordult és a terhelt előtt megállt mindkét lábát letéve a járdára, lába között a kerékpárral.

A terhelt és a sértett rövid ideig tartó vitába keveredtek, a terhelt számon kérte a sértettet az édesanyjával való szóváltás okán. A vita végén a terhelt a 65. életévét betöltött sértettet kézzel - oldalirányú mozdulattal - fellökte. A sértett ennek következtében a kerékpárral együtt a betonozott járdára esett és az arcát a járdába ütötte. Ezt követően a terhelt a földön fekvő sértettbe legkevesebb három alkalommal sérülést nem okozva belerúgott.

A sértett bántalmazását egy gyalogos észlelte, aki a terhelt és a sértett felé futott, melynek hatására a terhelt ütésre emelt kézzel elindult a gyalogos személy felé, aki közölte a terhelttel, hogy szívbeteg. A terhelt ennek hatására az ütésre emelt kezét visszahúzta, és a sértettel szembeni agresszív fellépését is abbahagyta.

A sértett - miközben az esést a kezével tompítani próbálta - bal csuklójának orsócsontja eltört, valamint az esés során a sértett teste miközben a betonjárdán állt, a test hossz tengelye mentén elfordult, melynek következtében a sértett jobb külső és belső bokája is eltört.

A sértett bal orsócsontjának törése, valamint a bokatörése nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel járt, valamint a felső ajak repedésében és a bal mellkasfél zúzódásában megnyilvánuló nyolc napon belül gyógyuló további sérüléseket is elszenvedett.

A sértett bokatörését ellátása során fémrögzítővel rögzítették és a rögzítést követően pontosan meg nem határozható okból bő egy hónap múlva fertőzés alakult ki, aminek eredményeként a sértettnél 4% összegészségügyi károsodással jellemezhető maradandó egészségkárosodás alakult ki.

II.

[5] A másodfokú bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a terhelt javára, elsődlegesen a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában, másodlagosan a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában meghatározott okból, a Be. 648. § a) pontja alapján.

[6] Az indítvány szerint tévedett a másodfokú bíróság, amikor a maradandó fogyatékoságot mint eredményt megállapította. Kifejtette, hogy a jogerős ítéleti tényállásban megállapított sértettet ért maradandó egészségkárosodás - mint ahogy azt az igazságügyi orvosszakértői vélemény is alátámasztja - fertőzés következtében jött létre, ami nem a gyógyulás folyamán keletkezett, hanem az utolsó kontroll után, amelynek kialakulásában szerepet játszhatott, hogy a sértett nem az orvosi utasításoknak megfelelően kezelte a sebet, illetőleg visszatért a munkavégzéshez, amely cselekmények a terheltnek nem felróhatóak. A bántalmazással megindított ok-okozati kapcsolat megszakadt, így nem értékelhető a terhelt terhére a kialakult maradandó fogyatékoság.

Kifogásolta továbbá, hogy az eljáró bíróságok helytelenül jutottak arra a következtetésre, hogy a terhelt szándéka testi sértés okozására irányult. Indokai szerint a tényállás nem tartalmazza, hogy a sértett az ellökést megelőzően a kezeivel hadonászott a terhelt felé, mintegy megütni kívánva a terheltet, az ellökés pedig oly módon történt, hogy a terhelt a sértett kezét lökte el, - elhárítva a sértett hadonászó mozdulatait - melynek következtében a sértett egyensúlyát veszítve elesett. Álláspontja szerint a terhelt tényállásszerű magatartása szükséges volt az ellene intézett jogtalan támadás miatt.

Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontja alapján változtassa meg, és elsődlegesen a terheltet jogos védelem címén mentse fel az ellene emelt vád alól, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletében rögzített minősítés megállapítását és enyhébb büntetés kiszabását indítványozta.

[7] A Legfőbb Ügyészség BF.641/2020/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint a felülvizsgálati indítvány törvényben kizárt az ítéleti tényállásban nem szereplő tényekre hivatkozó részében, továbbá amikor az ítéleti tények bizonyítottságát teszi vitássá, az indítványozó érvelése, miszerint a terhelt jogos védelmi helyzetben volt, egyáltalán nem alapoachable meg az irányadó tényállás szerint.

A cselekmény minősítésével kapcsolatosan kifejtette, hogy a másodfokú bíróság vont le a bírói gyakorlatnak megfelelő jogkövetkeztetést, amikor azzal érvelt, hogy az irányadó bírói gyakorlat szerint annak van jelentősége, hogy a terhelt indította meg azt az okfolyamatot, ami maradandó sérüléshez vezetett. Az okfolyamatot egyéb tényező nem szakította meg, a sértett utókezelése során szerzett fertőzés közreható körülményként csak bünteteskiszabási tényezőként vehető figyelembe. Ennélfogva az ügyész a megtámadott határozat hatályban tartását indítványozta.

III.

[8] A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[9] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, miszerint felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen van helye és a jogerős bírósági határozatban rögzített tényállás alapulvételevel, kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[10] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[11] Nem sértett törvényt az eljáró bíróság, amikor a terhelt bűnösségét a terhére rótt bűncselekményekben megállapította, valamint a minősítés és a büntetés is törvényes.

[12] A felülvizsgálati indítvány jogi álláspontja szerint egyrészt a jogos védelemre hivatkozott, másrészt a sértett sérülése kapcsán bekövetkezett eredményt vitatta, pontosabban azt, hogy a terhelt magatartása és a sértett sérülése között okozati összefüggés áll fenn.

[13] Ami a jogos védelem kérdését illeti kétségtelen, hogy a Btk. 22. § (1) bekezdése szerint nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját, illetve más vagy mások személye, javai, vagy közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges.

[14] Következésképpen a jogos védelem esetében alapvetően két ténybeli körülménynek van meghatározó jelentősége. Az egyik, hogy legyen más általi támadás, vagy annak közvetlenül fenyegető veszélye álljon fenn és ebből is következzen ez a támadás (illetve annak közvetlen fenyegető veszélye), másrészt legyen időben korábbi, mint az a magatartás, ami miatt a terhelttel szemben vádat emeltek.

[15] A tényállás egyértelműen rögzíti, miszerint a terhelt kezdte, azaz szóváltást követően a sértettet kézzel fellökte, majd annak elesését követően a földön fekvő sértettbe legkevesebb három alkalommal belerúgott. Ugyancsak rögzíti a tényállás, hogy ezt követően a terhelt a sértett felé futó másik személy irányába ütésre emelt kézzel megindult.

[16] Következésképpen nincs ténybeli alapja a felülvizsgálati indítvány szerinti jogi hivatkozásnak.

[17] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[18] Nem sértett törvényt az eljáró bíróság, amikor a terhelt bűnösségét maradandó fogyatékoságot okozó testi sértés büntetében megállapította.

[19] A cselekmény jogi minősítésével kapcsolatban helytálló a másodfokon eljáró bíróság érvelése, miszerint az EBH 2005.1291 szerint a büntető anyagi jogi értékelés szempontjából jelentőséggel bíró kauzális összefüggések elemzése kapcsán több bírósági döntés is rámutatott arra, hogy az okfolyamatot elindító tényező (emberi magatartás) büntetőjogi felelősséget megalapozó jelentőségén nem változtat az együttes okként (concausa) vagy feltételként közreható körülmény hatása. Az irányadó bírói gyakorlat szerint annak van jelentősége, hogy azt az okfolyamatot, ami a sértett maradandó sérülését eredményezte, a terhelt cselekménye indította meg, és azt egyéb tényező nem szakította meg.

[20] A minősítés azonban nem önmagában oka a felülvizsgálatnak. Kizárólag minősítésre vonatkozó kifogás esetében felülvizsgálatnak nincs helye. Felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a minősítés mellett egyben a kiszabott büntetés is sérelmezett. Ha pedig törvénysértő a minősítés, akkor vizsgálandó, hogy helyes minősítés esetében mennyiben helytálló a kiszabott büntetés.

[21] Ugyanakkor a felülvizsgálati indítványban írt bűncselekménynek a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés alapján minősülő testi sértés büntetéként történő minősítése esetén sem lenne törvénysértő a terhelttel szemben kiszabott 2 évi, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés. E bűncselekmény büntetési tétele ugyanis 3 évig terjedő szabadságvesztés.

[22] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése szerint olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt.

[23] Ekként a Kúria a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálvá a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályában fenntartotta.

IV.

[24] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[25] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. §

(3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2020. december 14.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, dr. Repkényi Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró

Kiadmány hitelélül:

bírószági ügyintéző